

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8Ek/2317/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119464165
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119464165.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zast.: M.B.A. LEGAL advokátní kancelár s.r.o., organizačná zložka, so sídlom: Tallerova 4, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 04 329 724, v mene ktorej koná Mgr. et Mgr. Adam Vrbecký, usadený euroadvokát, proti povinnému: R. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. X XXX/X, XXX XX Q.-V. jazerom, o vymoženie 487,03 Eur s príslušenstvom, trov pôvodného konania a trov exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/2317/2019 zo dňa 8. januára 2020, takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/2317/2019 zo dňa 8. januára 2020 zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/2317/2019 zo dňa 8. januára 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

2. Vychádzal zo zistenia, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 12.12.2019 domáhal od povinného vymoženia 487,03 Eur s prísl., na základe exekučného titulu - Rozhodcovského rozsudku sp. zn. 239/09/16 zo dňa 01.07.2017 (ďalej len ako „Exekučný titul“), ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Křížna 56, 821 08 Bratislava, v konaní pred rozhodcom JUDr. Radoslavom Semanom, PhD. (ďalej len ako „Stály rozhodcovský súd“) na ktorom je vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti. Podľa tejto doložky rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2017 a vykonateľnosť dňa 24.11.2017. Oprávnený spolu s návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 12.12.2019 predložil súdu exekučný titul, Rozhodcovskú zmluvu č. 8500041042 zo dňa 19.02.2014 (ďalej ako „rozhodcovská zmluva“), Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500041042 zo dňa 19.02.2014 (ďalej ako „zmluva o úvere“), Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., verzia platná od februára 2014. Súd pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vychádzal z uvedených dokumentov predložených súdu v elektronickej podobe. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere súd posúdil ich zmluvný vzťah založený na základe tejto zmluvy ako spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „Občiansky zákonník“). V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej pripomenul, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok stáleho rozhodcovského súdu vydaného v spotrebiteľskom spore, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa

osobitných predpisov, a či rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu. Táto preskúmavacia fáza exekučného súdu spočíva aj v tom, že v prípade, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore, exekučný súd má zákonnú povinnosť preskúmať náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o SRK“), t.j. aj to, či spotrebiteľský rozhodcovský rozsudok bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie. Exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná spotrebiteľská rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať stály rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal stály rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Za týmto účelom súd preskúmal rozhodcovskú zmluvu uzavretú medzi povinným a oprávneným, podľa ktorej: „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: a.) Rozhodcovský súd v Bratislave, so sídlom: Ventúrska 14, Bratislava zriadený spoločnosťou Sdružení rozhodcú, a.s. IČ: 63 49 66 58, so sídlom v Českej republike, Brno, Příkop 8, zapísaná v obchodnom registri vedenom Krajským súdom v Brne, sp. zn. B 5825; b.) Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel. Sro, vložka č. 52189/B.; c.) Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 826 460, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č. 16626/S); d.) Rozhodcovský súdny dvor zriadený pri spoločnosti Arbitration Tribunal, s.r.o., so sídlom Pribinova 30, 811 09 Bratislava, IČO: 44 455 453, zapísaná v obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 55026/B. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.“ Súd ďalej v konaní zistil, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá na osobitnej listine v rovnaký deň ako zmluva o úvere. Skutočnosť, že obidve zmluvy boli uzatvorené v ten istý deň, podľa názoru súdu preukazuje, že oprávnený už na začiatku zmluvného vzťahu využil postavenie spotrebiteľa (povinného), ktorý sa v čase uzavretia zmluvy v porovnaní s dodávateľom (oprávneným), nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky vopred pripravených dodávateľom (oprávneným) bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah, respektíve poznať ich zmysel. Uvedenú rozhodcovskú zmluvu súd považoval za zmluvu uzatvorenú medzi oprávneným a povinným v typizovanej formulárovej podobe, ktorú oprávnený používa s vopred neurčitým počtom spotrebiteľov v zmluvných vzťahoch. To, že nejde o dvojstranne vyjednanú podmienku vyplýva aj zo samotnej konštrukcie rozhodcovskej zmluvy. Povinný jej obsah reálne nemohol ovplyvniť, dopĺňali sa len jeho osobné údaje. Nakoľko bola rozhodcovská zmluva navrhnutá vopred, teda ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej podstatu povinný ako spotrebiteľ nemohol reálne ovplyvniť, nemožno považovať takúto rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú. Z predložených listín nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takomto znení vymienil povinný a vzhľadom na charakter spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nemožno ani dospieť k záveru, že by povinný mal možnosť do jej obsahu akýmkoľvek spôsobom zasahovať, teda že by povinný napríklad mal možnosť ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ktorý by prejednal spotrebiteľský spor, alebo vybrať miesto rozhodcovského konania, určiť spôsob rozhodcovského konania, teda či prebehne ústne pojednávanie alebo nie, a podobne. Zoznam rozhodcovských súdov uvedených v rozhodcovskej zmluve v bode 5. je určený oprávneným vopred bez toho, aby povinný akýmkoľvek spôsobom mohol určiť iný stály rozhodcovský súd, resp. výslovne vylúčiť niektorý z uvedených rozhodcovských súdov alebo všetky, a ponechať právomoc na rozhodnutie vo veci výlučne na všeobecný súd. Na základe uvedeného súd považuje takúto zmluvnú podmienku za vynútenú a nekalú zo strany oprávneného. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania podľa súdu spočíva v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom, je v tomto prípade oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Veriteľ, teda oprávnený mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám určil a vylúčil tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval

výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Ďalej doplnil, že rozhodcovská zmluva, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu priložených príloh k návrhu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve exekučný súd nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Oprávnený si tak podľa súdu v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej zmluvy súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/EHS), ktorá nebola individuálne dohodnutá, a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. Teda podľa stanoviska Súdneho dvora spĺňa v zmysle smernice všetky podmienky „nekalosti“ už len dojednanie, že príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a teda nie všeobecný zákonný súd spotrebiteľa. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej zmluvy nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodcovský súd vopred určený dodávateľom na zmluvnom formulári. Čo sa týka ustanovenia bodu 7. rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorého mal povinný právo od zmluvy jednostranne odstúpiť, aj bez uvedenia dôvodu, do 14 kalendárnych dní od jej doručenia, súd uviedol, že od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Rozhodcovská zmluva sa ani nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť, keďže táto možnosť jednostranného zrušenie rozhodcovskej zmluvy nič nemení na jej neprijateľnom charaktere, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybnit' existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku), je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011). Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom a účinnom v rozhodnom období. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Podľa záverov súdu takýto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, ale ide o nulitný právny akt, na základe ktorého nemožno vykonať exekúciu. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie. Súd na základe vyššie uvedených skutočností a s poukazom na početnú judikatúru návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku v celom rozsahu zamietol.

3. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

4. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá na osobitnej listine písomne v súlade s ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z., účinný do 31.12.2014 (ďalej len „ZRK“) a spĺňa zákonom stanovené kritériá. Podľa oprávneného exekučný súd nedostatočne posúdil povahu

rozhodcovskej zmluvy s prihliadnutím na to, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu alebo nie v zmysle ust. § 53 ods. 1 zákon č. 40/1964 Z.z. (ďalej len „OZ“), podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“)...“ Podľa ust. § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Za individuálne dojednané sa považuje ustanovenie, ktoré spotrebiteľ mohol ovplyvniť čo do jeho obsahu, alebo mohol ovplyvniť jeho zaradenie do komplexu vzájomných práv a povinností zmluvných strán bez toho, aby to malo dôsledky na následné uzavretie hlavnej zmluvy. Zo zmluvy o revolvingovom úvere ani implicitne nevyplýva, že by jej uzavretie bolo podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy, tak ako to konštatuje vo svojom rozhodnutí exekučný súd. V tejto súvislosti oprávnený poukázal na skutočnosť, že rozhodcovská zmluva v ustanovení 2 uvádza: „Veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný.“ Uvedené ustanovenie rozhodcovskej zmluvy je v rozpore s argumentmi, ktoré si v odôvodnení svojho rozhodnutia osvojil exekučný súd bez toho, že by akýmkoľvek spôsobom reflektoval na vyššie uvedené ustanovenie. Z vyššie uvedenej formulácie Rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené nielen pred rozhodcovským súdom, ale aj pred všeobecným súdom. Spotrebiteľ mal teda možnosť voľby. Je výlučne v dispozícii spotrebiteľa či pristúpi na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy alebo nie. Uvedenú skutočnosť preukazuje aj to, že zo Zmluvy o revolvingovom úvere nevyplýva žiadna podmienená povinnosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu. Rozhodcovská zmluva ďalej obsahuje ustanovenie 7, ktoré znie: „Dlžník je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy. Oznámenie o odstúpení od zmluvy je dlžník povinný vykonať v písomnej forme. Lehota na odstúpenie od zmluvy sa považuje za dodržanú, ak je oznámenie o odstúpení od zmluvy zaslané na adresu sídla veriteľa najneskôr v posledný deň lehoty.“ Predmetné ustanovenie umožňuje spotrebiteľovi jednostranné odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy. Odstúpením od rozhodcovskej zmluvy bez ohľadu na súhlas, resp. nesúhlas veriteľa dochádza k zániku tejto zmluvy. V takom prípade sa akékoľvek spory zo Zmluvy o revolvingovom úvere budú riešiť pred všeobecným súdom. Uvedená skutočnosť podľa oprávneného dostatočným spôsobom preukazuje, že povinný - spotrebiteľ mohol vlastným právnym úkonom ovplyvňovať existenciu rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Ďalej zdôraznil, že predmetná rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom, nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere a preto spĺňa náležitosti individuálneho ustanovenia a nemôže byť považovaná za neprijateľnú podmienku. Predloženie formalizovaného návrhu rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za postup, ktorý potvrdzuje, že zmluva nie je uzavretá individuálne a to len preto, že sa tým poskytuje domnelá ochrana spotrebiteľovi. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje limity, o čom svedčí aj nález Českého Ústavného súdu sp. zn. III ÚS 3725/13, kde súd konštatoval, že: „To platí v tom zmyslu, že princíp autonómie vôle v súkromoprávnych vzťahoch nemuže byť nahrazovaný jednostranně usmērňujícimi zásahy ze strany státu. Postavení silnější strany (je druhou stranou tétož právního vztahu) nelze považovat z povahy věci za něco protiprávního či dokonce neústavního.“ Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 22.11.2012, sp. zn. 3MCdo 14/2011 uviedol, že „... zo spisu (č.l. 34 spisu) vyplýva, že bod 4.9.2. všeobecných podmienok ustanovoval, že klient má právo odmietnuť rozhodcovskú doložku uvedenú v bode 4.9.1. do 30 dní odo dňa účinnosti týchto obchodných podmienok alebo do 30 dní od uzatvorenia zmluvného vzťahu s bankou. Tento text nasvedčuje tomu, že rozhodcovskou doložkou bolo síce dohodnuté, že spory z daného právneho vzťahu bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd, spotrebiteľ mal ale podľa všetkého bodom 4.9.2. všeobecných podmienok založené právo, aby v určenej lehote dodatočne - po uzavretí zmluvy - jednostranne odmietol rozhodcovskú doložku a tým dosiahol akési anulovanie tejto časti dohody zmluvných strán. Predmetný bod mal zrejme nezanedbateľný vplyv na prípadnú právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporov z právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.“ Najvyšší súd SR uvedené dojednanie pripustil v rámci všeobecných podmienok, kde spotrebiteľ mal len dve možnosti - buď ich odmietne (a teda nevznikne ani hlavný zmluvný vzťah) alebo s nimi súhlasí. Ďalej pripomenul, že oprávnený v rozhodcovskej zmluve dostatočne a preukázateľne poučil povinného o následkoch podpisu rozhodcovskej zmluvy, čo preukazuje najmä ustanovenie č. 8 Rozhodcovskej zmluvy. Je evidentné, že povinný dobrovoľne pristúpil k podpisu rozhodcovskej zmluvy a nevyužil možnosť odstúpenia od tejto zmluvy. Povinný zároveň vyhlásil, že bol oprávneným riadne informovaný o následkoch podpisu rozhodcovskej zmluvy a rozumie rozsiahlemu poučeniu oprávneného, ktoré v odôvodnení svojej sťažnosti aj citoval. Konanie povinného

potom podľa oprávneného jednoznačne znamená jeho vôľu byť viazaný právnym úkonom, na ktorý pripojil svoj podpis, a to s takým obsahom, v ako mu bol predložený. Z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 07.06.2017 vyplýva správnosť záverov oprávneného uvedených v tomto odvolaní, kde tento súd vyslovil záver, že zo samostatne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere, je zrejmé, že ide o medzi zmluvnými stranami dohodnutý spôsob riešenia možných sporov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere. Skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva, t.j. zmluva o revolvingovom úvere bola oprávneným vopred pripravená na predtlačenom tlačive a spotrebiteľ ju nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, ešte nezakladá predpoklad, že tomu tak bolo aj pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy. Podstatné je to, či uzavretie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola v tomto prípade naformulovaná jednou zmluvnou stranou, je alebo nie je výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by pritom malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by oprávnený predložil povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby bolo z neho dostatočne zrejmé, že povinný mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby tým zmaril uzavretie Zmluvy o revolvingovom úvere, a ďalej že povinnému boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Ďalej citoval aj z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoE/372/2013 zo dňa 21.11.2013, ktorý posudzoval rozhodcovskú zmluvu totožného znenia ako je rozhodcovská zmluva v tejto veci a dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je platne uzavretá, cit.: „Skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva, t.j. zmluva o revolvingovom úvere bola oprávneným vopred pripravená na predtlačenom tlačive, a teda spotrebiteľ ju nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, ešte nezakladá predpoklad, že tomu tak bolo aj pri uzatváraní Rozhodcovskej zmluvy. Táto bola uzatvorená medzi účastníkmi na zvláštnom liste, a teda individuálne. Aj keď bola rozhodcovská zmluva oprávneným ako veriteľom vopred pripravená, pre dlžníka na samostatnom liste, do ktorého sa dopĺňajú požadované údaje, mal dlžník možnosť túto odmietnuť bez toho, aby zmaril uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere. Takto uzavretá rozhodcovská zmluva nebráni spotrebiteľovi uplatniť svoje práva pred všeobecným súdom z dôvodu, že obsahuje alternatívne riešenie sporov, ktoré dostatočným spôsobom zabezpečuje spotrebiteľovi právo podať žalobu na rozhodcovský, ale aj na všeobecný súd. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodcovskú zmluvu, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul za individuálne dohodnutú, preto na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve spôsobujúcich jej neplatnosť, a teda za platný právny úkon.“ Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal oprávnený za to, že právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci bola daná.

5. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

7. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

10. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného

nie je dôvodná. Súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň preto odkazuje. Z obsahu súdneho spisu mal sťažnostný súd potvrdený skutkový stav tak, ako ho zistil aj súd v napadnutom uznesení a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný podklad pre prijaté rozhodnutie, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj na oprávneným uplatnené dôvody sťažnosti. Pisomné vyhotovenie uznesenia tak nemusí obsahovať odôvodnenie (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

11. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu v napadnutom rozhodnutí sťažnostný súd dopĺňa, že rozhodujúcou právnou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v konaní zaoberať, bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul. Súd na úvod pripomína, že ochranu autonómie vôle považuje za elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu. V intenciách tohto názoru je potom potrebné uzavrieť, že vo všeobecnosti platí, že strany rozhodcovskej zmluvy sa dobrovoľne a vedome vzdávajú svojho práva na prejednanie svojej veci nezávislým a nestranným súdom. Rozhodcovské konanie je druhom civilného procesu. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán, prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu. Právny poriadok v súlade so zásadou autonómie vôle slobodne prejavenu vôľu strán smerujúcu k prejednaniu a rozhodnutiu sporu rozhodcom rešpektuje, to však na strane druhej neznamena, že by účelom rozhodcovského konania malo byť vylúčenie či zníženie úrovne ochrany, ktorá by bola stranám poskytovaná v civilnom súdnom konaní. Ochrana autonómie vôle nemôže byť absolútna ani tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktorý je spôsobilý autonómiu vôle proporcionálne obmedziť. Vo vzťahu k posudzovaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy je potrebné zdôrazniť, že rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovnaniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci. Tento záver sa potom odráža v celkovo prísnejšom nahliadaní na rozhodcovské zmluvy a ich náležitosti.

12. Súd pri posudzovaní daného prípadu vychádzal zo skutočnosti (ktorú nespochybnil ani oprávnený), že oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere a rovnakého dňa oprávnený s povinným uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu. Nie je pochyb o tom, že v predmetných zmluvách na strane jednej vystupoval oprávnený v postavení dodávateľa konajúceho v rámci svojej obchodnej činnosti alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej povinný v pozícii spotrebiteľa (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Preto je potrebné na problematiku uzavretej rozhodcovskej zmluvy nahliadať primárne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa.

13. Ochrana spotrebiteľa je v slovenskom právnom poriadku prioritne upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutých zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

20. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Napriek tomu, že v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky/zmluvy nie je súčasťou exemplifikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné skúmať, či s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nemôže byť za takú považovaná. Súd pripomína, že 21.04.1993 bola publikovaná v Úradnom vestníku L 095 Smernica č. 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá bola prijatá s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa pred nepríjemnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Napriek skutočnosti, že táto Smernica nemá priamy účinok, je základným vodítkom eurokonformného výkladu slovenských právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských zmlúv.

22. Podľa § čl. 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. V zmysle § čl. 3 bod 2 Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že niektoré aspekty podmienky alebo jedna špecifická podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje aplikáciu tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

23. Je nutné na úvod zdôrazniť, že samotné dojednanie rozhodcovskej doložky prípadne rozhodcovskej zmluvy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je možné pripustiť, resp. nie je možné takéto dojednanie považovať (bez ďalšieho) za nepríjemnú podmienku v zmysle Smernice. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je však možné pripustiť iba za predpokladu, že jej obsah bude účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu podnikateľ - spotrebiteľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa. K záveru o prípadnej neplatnosti takejto rozhodcovskej zmluvy je možné dospieť na základe individuálneho posúdenia formulácie jej obsahu vrátane okolností, za akých k uzavretiu doložky došlo. V tejto súvislosti je potrebné ďalej doplniť, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv alebo zmluvných podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, v sebe skrývajú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil.

24. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 19. 02. 2014 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. 8500041042. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená dňa 19. 02. 2014 pod rovnakým číslom 8500041042 aj rozhodcovská zmluva. V danom prípade ani sťažnostný súd nemohol prehliadnuť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Obidve zmluvy podpísal povinný dňa 11. 02. 2014 v Košiciach

a až následne obidve zmluvy podpísal oprávnený dňa 19. 02. 2014 v Bratislave. Z časového hľadiska je teda zrejme, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere, v čase tzv. „zníženej bdlosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o revolvingovom úvere podpísal povinný ako viacero spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov, označených jedným číslom a podpísaných v jeden deň. Preto napriek skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a je poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy a nie je ani dostatočným dôkazom toho, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, keďže finančné prostriedky mali byť povinnému poskytnuté až v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy, teda až po tom, ako zmluvu podpíše oprávnený (k čomu došlo až po podpise zmlúv povinným). Súd nevidí v danom prípade dôvod odkloniť sa už od ustálenej súdnej praxe, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, že zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola totiž dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeniť jej obsah (k tomu porovnaj napr. roz. Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016). Sťažnostný súd preto súhlasí s názorom súdu v preskúmanom rozhodnutí, že oprávnený nepreukázal, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu litery zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Z uvedených dôvodov aj sťažnostný súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná.

25. K obsahu rozhodcovskej zmluvy je potrebné dodať, že jej účastníci mali na výber, či spory zo zmluvy o úvere budú riešiť v konaní pred všeobecným súdom alebo určenými rozhodcovskými súdmi. Súd nemal z predložených listín za preukázané, že povinný ako spotrebiteľ, aktívne jednal o spôsobe vyriešenia prípadných sporov a ani o výbere rozhodcovského súdu, t.j. že by sa podieľal na vzniku zmluvy, a to práve z dôvodu, že mu bola predložená zjavne formulárová zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bolo znenie rozhodcovskej zmluvy predložené na formulári, jednalo sa o oprávneným vopred nastavené pravidlá v otázke určenia konkrétnych rozhodcov bez akejkoľvek možnosti povinného podieľať sa na obsahu takejto rozhodcovskej zmluvy. Voľba súdu sa v posudzovanom prípade pre povinného stala iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje (k tomu porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 7ECdo/128/2013 zo dňa 09. 01. 2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/230/2011 zo dňa 18. 09. 2012). Rozhodcovská zmluva na viac v danom prípade delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v ktorého územnej jurisdikcii má oprávnený svoje hlavné obchodné sídlo (Bratislava) a súčasne zaviazala povinného podrobiť sa výhradne jurisdikcii tohto súdu, ďaleko od miesta jeho bydliska (Košice). To mu preukázateľne sťažilo prístup k súdu. Rozhodcovská zmluva preto z hľadiska svojho obsahu v kontexte s okolnosťami jej dojednaní spadá do kategórie podmienok, ktoré majú za cieľ alebo účinok vylúčiť alebo zabrániť právu povinného (spotrebiteľa) na prístup k súdu. Na druhej strane táto podmienka uľahčuje oprávnenému pripraviť sa na proces a robí mu tento menej obtiažnym. Takáto vopred neprerokovaná rozhodcovská zmluva, ktorá delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ďaleko od miesta bydliska povinného, sa preto v zmysle Smernice považuje za nečestnú (porov. spojené prípady C-240/98 až C-244/98, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2012, sp. zn. 6CoE/256/2012). Všetky tieto skutočnosti boli prítomné už v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy a založili tak jej absolútnu neplatnosť. Rozhodcovská zmluva v tejto konkrétnej veci aj podľa sťažnostného súdu napĺňa znaky neprimeranej podmienky, pretože vyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania a táto nerovnováha dosahuje zvýšenú disproporčnú intenzitu a vo svojom dôsledku viedla k značnej procesnej nevýhode na strane povinného.

26. V reakcii na sťažnostné námietky oprávneného súd ďalej osobitne zdôrazňuje, že pokiaľ spotrebiteľ nevie z dôvodu neinformovanosti identifikovať rozhodcovskú zmluvu ako nekalú vo svojich dôsledkoch,

nemá dôvod ani v stanovenej lehote od takejto zmluvy odstúpiť. Právo, ktoré by neumožňovalo zbaviť neinformovaného spotrebiteľa účinkov nekalej rozhodcovskej doložky len preto, že od nej neodstúpil a pritom nebol zastúpený v rámci kontraktácie advokátom, by odporovalo zásade efektivity úijného práva a vôbec zmyslu ochrany spotrebiteľa.

27. Každý prípad je nutné posudzovať individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a predovšetkým v kontexte všetkých okolností signalizujúcich, že zo strany poskytovateľa úveru dochádza síce z formálneho hľadiska k právne bezvadným právnym úkonom, ktoré však vo svojej vzájomnej súvislosti a s ohľadom na časovú nadväznosť fakticky vedú k sťaženiu či dokonca k upretiu práva druhého účastníka na riadnu a efektívnu súdnu ochranu. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 314/07 zo dňa 16. 12. 2008). Súd na zistený skutkový stav aplikoval súvisiace právne predpisy v súlade s úijným výkladom spotrebiteľského práva v záujme zistenia, či sa v danom prípade oprávnený naoko právne súladným spôsobom nesnaží obísť zákonné ustanovenia slúžiace ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkového vzťahu pred nekalými zmluvnými podmienkami. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25). Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36, a zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 25). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkmi zmluvy (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27; Mostaza Claro, už citovaný, bod 26, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579, bod 31). Vo svetle týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 32). Možnosť súdu skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, bod 27). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Cofidis, bod 33, ako aj Mostaza Claro, bod 28).

28. Súd v súlade s predchádzajúcim výkladom dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom a delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ktoré je na viac ďaleko od miesta bydliska povinného, čím preukázateľne došlo k zhoršeniu jeho procesného postavenia. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí a ktorý sa nachádza vo veľkej vzdialenosti od bydliska povinného, pričom aj v zmysle judikatúry Súdného dvora je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetnú rozhodcovskú zmluvu posúdil vyšší súdny úradník správne ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho

zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného (spotrebiteľa), poukazujúc aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Ak súd dospeje k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neplatná. Následkom zistenej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor. Exekučný titul, vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax za rozhodnutie zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Na nulitný akt sa hľadí tak, akoby neexistoval. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (§ 45 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku) a preto návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu, nebolo možné vyhovieť.

29. Napadnuté uznesenie tak súd považuje za vecne správne, keď ani v sťažnostnom konaní neboli zo strany oprávneného tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol. Keďže do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), nebolo medzi kým rozhodnúť náhrade trov tohto konania a preto výrok o trovách konania súd v danom prípade považoval za nadbytočný (k tomu porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2017, sp. zn. 17Co/38/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).